

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 16 0 U 001333 21 Uvp
Banjaluka, 05.10.2023. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Strahinje Ćurkovića, kao predsjednika vijeća, Asmira Koričića i Smiljane Mrše, kao članova vijeća uz sudjelovanje zapisničara Sonje Savić, u upravnom sporu po tužbi F.E. iz P. koju zastupaju punomoćnici M. D. i D.Z., advokati iz Zajedničke advokatske kancelarije „D. – Z.“ iz P. (u daljem tekstu: tužiteljica), protiv rješenja tuženog Ministarstva ... broj ... od 26.04.2021. godine, u predmetu vršenja inspeksijskog nadzora i kontrole u oblasti građenja, odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Prijedoru broj 16 0 U 001333 21 U od 17.09.2021. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 05.10.2023. godine, donio je:

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužiteljice za naknadu troškova postupka.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je tužba podnesena protiv uvodno označenog osporenog akta, kojim je odbijena žalba tužiteljice izjavljena protiv rješenja Odsjeka za inspeksijske poslove, Grada P., broj ... od 05.03.2021. godine. Tim prvostepenim rješenjem, tačkom 1. dispozitiva, naređuje se F. (R.) E. iz P., Ulica M. M. T. broj 19/3, kao investitoru, da u roku od 30 (trideset) dana od dana prijema ovog rješenja ukloni o svome trošku, radove izvedene na građenju stambenog objekta i to postavljanjem AB trakastih temelja i AB radne ploče, zidanjem 7 redova opekarskim blokom, postavljanjem prve faze temeljnog razvoda instalacija i iskopom septičke jame, tlocrtne osnove cca 7m x 8m, na zemljištu označenom kao k.č. broj 739/1 k.o. Lj. (novi premjer), lociranog u P., naselje Lj., Ulica D.Š. bb i uspostavi prvobitno stanje na predmetnoj lokaciji, jer je predmetno građenje izvedeno bez pribavljene građevinske dozvole. Tačkom 2. dispozitiva utvrđeno je da je o izvršenju rješenja izvršenik dužan odmah, a najkasnije u roku od tri dana od isteka određenog roka obavijestiti inspektora o postupanju po rješenju. Tačkom 3. dispozitiva utvrđeno je da ukoliko izvršenik ne postupi po prednjem naređenju u određenom roku, rješenje će se izvršiti putem drugih lica na trošak izvršenika. Tačkom 4. dispozitiva utvrđeno je da žalba protiv ovog rješenja ne odlaže njegovo izvršenje.

Odbijanje tužbe nižestepeni sud obrazlaže stavom da je osporeni akt pravilan i na zakonu zasnovan. Citirajući odredbu člana 227. stav 2. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18 - u daljem tekstu: ZOUP), nižestepeni sud ukazuje da su nejasni navodi tužiteljice da prvostepeni organ nije imao zakonsko ovlašćenje da donosi novo rješenje jer ga na to obavezuje upravo navedena odredba, dok su sa druge tačni navodi tužbe da je upravni postupak nakon poništenja rješenja od 01.12.2020. godine još uvijek bio u toku, ali se nasuprot navodima tužbe, taj postupak nalazio u fazi u kojoj je prvostepeni organ bio u obavezi da donese novo rješenje. Sud ukazuje i na to da iz obrazloženja rješenja tuženog organa od 04.02.2021. godine proizilazi da je ranije prvostepeno rješenje poništeno isključivo zbog toga što prvostepeni organ nije pravilno

primijenio propis koji reguliše postupanje urbanističko-građevinskog inspektora, koji razlog poništenja ne zahtjeva sprovođenje novog postupka, već se predmet vraća u fazu prije donošenja prvostepenog rješenja. Pitanje primjene zakona na utvrđeno činjenično stanje ne obrazlaže se u postupku koji prethodi donošenju rješenja već u samom rješenju kojim se odlučuje o pravu ili u ovom slučaju o obavezi stranke u upravnom postupku.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tužiteljica osporava presudu iz razloga koji su predviđeni odredbom člana 35. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS). Dalje u svom zahtjevu navodi da je tvrdila i tvrdi da prvostepeni organ nije ponovo proveo postupak i nije donio novo rješenje koje je rezultat ponovnog postupka, već je donio novo rješenje nezavisno od postupka koji teče u ovoj upravnoj stvari. Iz uvoda, dispozitiva i obrazloženja rješenja od 05.03.2021. godine nije vidljivo da je doneseno u izvršenju drugostepenog rješenja od 04.02.2021. godine, niti se iz obrazloženja vidi da je doneseno u ponovnom postupku, po uputama, datim u drugostepenom rješenju od 04.02.2021. godine. Ukazuje i na to da se drugostepeno rješenje od 04.02.2021. godine uopšte ne spominje u rješenju Odsjeka za inspekcijske poslove, Grada P. od 05.03.2021. godine niti se ono može dovesti u kakvu vezu sa rješenjem drugostepenog organa od 04.02.2021. godine. Zbog svega navedenog tužiteljica smatra da se mora zaključiti da je rješenje od 05.03.2021. godine doneseno u posebnom postupku, iako je postupak inspekcijskog nadzora nad građenjem spornog objekta još uvijek u toku, odnosno nije okončan jer je rješenjem drugostepenog organa vraćen na ponovni postupak i predlaže da se njen zahtjev uvaži i da se pobijana presuda ukine, a predmet vrati na ponovo odlučivanje.

Tuženi u odgovoru na zahtjev ističe da ostaje kod svih navoda datih u obrazloženju osporenog akta koje je bilo predmet ocjene sudske odluke, predlažući da se zahtjev odbije kao neosnovan.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev i spise predmeta, na osnovu odredbe člana 39. ZUS, odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Iz stanja upravnog spisa proizilazi da je dana 17.09.2020. godine izvršena inspekcijska kontrola građenja stambenog objekta na adresi D.Š. bb, Lj., Grad P., kojom prilikom je utvrđeno da tužiteljica na navedenoj adresi izvodi radove vezane za građenje stambenog objekta, a da nije imala nikakvu dokumentaciju vezanu za te radove, zbog čega joj je ostavljen rok od pet dana da dostavi dokumentaciju. Kako u ostavljenom roku tužiteljica nije dostavila traženu dokumentaciju prvostepeni organ je donio rješenje od 01.12.2020. godine, kojim je naloženo tužiteljici, kao investitoru, da u roku od 30 dana od dana prijema rješenja, o svom trošku, ukloni radove izvedene na građenju spornog objekta. Odlučujući o žalbi tužiteljice protiv tog rješenja tuženi je rješenjem broj 04.02.2021. godine poništio navedeno prvostepeno rješenje i predmet vratio prvostepenom organu na ponovni postupak, a iz razloga da bi se na utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenilo materijalno pravo. Postupajući po uputama iz drugostepenog rješenja prvostepeni organ je donio rješenje od 05.03.2021. godine, sa izrekom po svojoj sadržini identičnom izreci rješenja tog organa od 01.12.2020. godine. Protiv tog rješenja tužiteljica je izjavila žalbu, koju je tuženi odbio kao neosnovanu. Pobijanom presudom odbijena je tužba podnesena protiv osporenog akta tuženog.

Pravilno je pobijanom presudom odbijena tužba podnesena protiv osporenog akta tuženog od 26.04.2021. godine, uz iznošenje valjanih i argumentovanih razloga od strane nižestepenog suda koje tužiteljica nije dovela u sumnju navodima zahtjeva.

Ispravno sud zaključuje da je neosnovano osporavanje rješenja tuženog organa koje tužiteljica osporava zbog toga što smatra da prvostepeni organ nije imao zakonsko ovlaštenje da donese novi upravni akt, a nakon što je njegov akt, odnosno rješenje od 01.12.2020. godine poništeno i predmet vraćen na ponovni postupak.

Naime, obaveza prvostepenog organa da u svemu postupi po drugostepenom rješenju i da donese novo rješenje, nakon što drugostepeni organ uprave svojim rješenjem poništi prvostepeno rješenje i predmet vrati na ponovni postupak, propisana je odredbom člana 227. stav 2. ZOUP. Ovom odredbom je propisano da je drugostepeni organ dužan svojim rješenjem da ukaže prvostepenom organu u kom pogledu treba upotpuniti postupak, a prvostepeni organ je dužan u svemu da postupi po drugostepenom rješenju i da bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema predmeta donese novo rješenje. Obavezu koja proizilazi iz ove odredbe ZOUP prvostepeni organ nesporno je i ispunio jer je nakon što je njegova odluka od 01.12.2020. godine poništena od strane drugostepenog organa koji je u svom rješenju dao uputu, odnosno ukazao na pogrešnu primjenu materijalnog prava, donio novu odluku u datoj upravnoj stvari i to dana 05.03.2021. godine, a postupajući na način na koji je to ukazao drugostepeni organ.

Neosnovanim se ukazuju i navodi tužiteljice iz zahtjeva u pogledu toga da je nejasno da li je rješenje prvostepenog organa uprave od 05.03.2021. godine doneseno nakon donošenja rješenja drugostepenog organa od 04.02.2021. godine, upravo zbog činjenice da je nakon poništenja prvostepenog rješenja taj organ bio dužan da sprovede ponovni postupak, jer je spis predmeta vraćen na ponovni postupak. U tom pogledu pravilno je nižestepeni sud naveo da je nesporno da je ranije prvostepeno rješenje poništeno samo zbog toga što prvostepeni organ nije pravilno primijenio propis koji reguliše postupanje u konkretnom slučaju, te da ovakav razlog za poništenje, ne zahtjeva sprovođenje novog postupka, već se predmet vraća u onu fazu u kojoj se nalazio prije donošenja prvostepenog rješenja. Sama primjena zakona na utvrđeno činjenično stanje se ne obrazlaže u postupku, već u samom rješenju kojim se odlučuje o pravu ili obavezi stranke u upravnom postupku.

Kod ovakvog stanja stvari, proizilazi da pobijana presuda nije zahvaćena povredama iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužiteljice odbija kao neosnovan, shodno odredbi člana 40. stav 1. istog zakona.

Odluka o troškovima postupka iz stava 2. izreke ove presude se zasniva na odredbi člana 49a. stav 1. ZUS, s obzirom da je zahtjev tužiteljice odbijen, pa proizilazi da ona nije uspjela u ovom postupku, zbog čega joj ne pripada pravo na nadoknadu troškova istog.

Zapisničar
Sonja Savić

Predsjednik vijeća
Strahinja Ćurković

Tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić